

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



**Міжнародне приватне право (Курсова робота)
(силабус навчальної дисципліни)**

Галузь знань	08 право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форма навчання	денна
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	2
Кількість модулів	1
Кількість змістовних модулів	1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції: 0 год. Практичні/семінарські: 18 год. Самостійна робота: 42 год.
Форма підсумкового контролю	Захист курсової роботи
Факультет	Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра	Кафедра права (702)
Викладач	Спіцина Ганна Олександрівна, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри, завідувач кафедри права (№702)
Контакти викладача	h.spitsyna@khai.edu
Посилання на курс в Mentor	
Консультації	Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру кожного понеділка та четверга з 12.00 до 15.00 в кабінеті № 205. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

ОПИС КУРСУ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглиблення знання та розуміння студентами основних положень міжнародного приватного права та оволодіння навичками застосування норм міжнародних договорів, звичаїв міжнародного ділового обігу і вітчизняного законодавства з питань міжнародного приватного права при вирішенні практичних задач.

Завдання: надати студентам знання з теорії міжнародного приватного права та навчити використовувати їх при вирішенні практичних задач; засвоїти систему законодавства з питань міжнародного приватного права та ознайомити студентів зі специфікою механізму правового регулювання приватноправових та процесуальних відносин з іноземним елементом; сформувати навички правового мислення та здатність аналізувати правові

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна “Міжнародне приватне право” має комплексний характер та тісні міждисциплінарні зв'язки з такими навчальними дисциплінами як “Теорія держави та права”, “Порівняльне правознавство”, “Цивільне право України”, “Сімейне право України”, “Господарське право України”, “Цивільне процесуальне право України”, “Господарське процесуальне право України”, “Трудове право України”, “Міжнародне публічне право”, “Право Європейського Союзу” та ін.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (фахові) (СК):

- знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини;

- здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права;

- знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;

- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;

- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

- здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування;

- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;

- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;

- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;

- давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)



- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему;
- складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію;
- володіти базовими навичками риторики;
- доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
- пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;
- належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності;
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права;
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Л	П	сем	с. р.
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Вибір теми курсової роботи	6	-	2	-	4
Тема 2. Формування мети та задач курсової роботи та здійснення бібліографічного пошуку	10	-	2	-	8

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



Тема 3. Визначення структури курсової роботи та написання вступу	8	-	2	-	6
Тема 4. Написання теоретичної частини курсової роботи	14	-	4	-	10
Тема 5. Виконання практичної частини курсової роботи	10	-	4	-	6
Тема 6. Літературне та технічне оформлення роботи	12	-	4	-	8
Захист курсової роботи				-	
Усього годин	60	-	18	-	42

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Вибір теми курсової роботи. Поняття та вимоги до курсової роботи як виду самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження актуальних тем міжнародного приватного права (МІПРП). Алгоритм вибору теми, з'ясування об'єкта і предмета міжнародного приватно-правового дослідження. Визначення актуальності теми дослідження в сучасних умовах сьогодення. Обрання самостійно теми курсової роботи або вибір теми серед запропонованих викладачем.

ТЕМА №2. Формування мети та задач курсової роботи та здійснення бібліографічного пошуку. Відповідно до теми, об'єкту та предмета дослідження визначення мети, задач курсової роботи та методів їх вирішення. Методологія дослідження. Теоретико-інформаційні засади виявлення і підбору літератури, її вивчення. Алгоритм здійснення бібліографічного пошуку. Аналіз електронних ресурсів мережі Інтернет, офіційних сайтів міжнародних організацій, бібліотек, науково-дослідних установ, профільних міністерств з метою підбору інформації, статистичних даних. Складання переліку науковців, які займаються розробкою питань, визначених темою курсової роботи. Вивчення монографій, дисертаційних досліджень, наукових журналів, збірників наукових праць, які присвячені питанням, що є предметом дослідження курсової роботи.

ТЕМА №3. Визначення структури курсової роботи та написання вступу. Основні вимоги до структури курсової роботи: складається із теоретичної, практичної частини та додатків. Алгоритм складання плану на ґрунті аналізу складових частин наукової проблеми, законодавства України та положень міжнародних документів, зібраного емпіричного матеріалу, літератури та аналітичних матеріалів, виклад загальної методики і основних методів дослідження. Викладачем надається допомога у опрацюванні структури курсової роботи.

ТЕМА № 4. Написання теоретичної частини курсової роботи. Алгоритм написання теоретичної частини курсової роботи. Аналіз та узагальнення науково-методичних, нормативно-правових джерел: законодавчих актів, відповідних норм міжнародних документів, діючого законодавства України, монографій, посібників, наукових статей, методичних рекомендацій, судової статистики та практики міжнародних судових органів тощо. Огляд літератури за темою і напрямків дослідження.

ТЕМА № 5. Виконання практичної частини курсової роботи. Особливості

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)



дослідження емпіричного матеріалу, судових рішень, аналітичних узагальнень судової практики, судової статистики та формування аналітичних висновків, складання проєктів процесуальних документів.

ТЕМА № 6. Літературне та технічне оформлення роботи. Вимоги та правила оформлення курсової роботи. Формулювання висновків і рекомендацій. Складання бібліографічного списку курсової роботи. Правила та особливості оформлення списку використаних джерел за конкретною темою курсової роботи з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право (КР)». Академічна доброчесність. Перевірка на академічний плагіат/самоплагіат.

Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вибір теми курсової роботи	2
2	Формування мети та задач курсової роботи та здійснення бібліографічного пошуку	2
3	Визначення структури курсової роботи та написання вступу	2
4	Написання теоретичної частини курсової роботи	4
5	Виконання практичної частини курсової роботи	4
6	Тема Літературне та технічне оформлення роботи	4
	Разом	18

Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вибір теми курсової роботи	4
2	Формування мети та задач курсової роботи та здійснення бібліографічного пошуку	8
3	Визначення структури курсової роботи та написання вступу	6
4	Написання теоретичної частини курсової роботи	10
5	Виконання практичної частини курсової роботи	6
6	Літературне та технічне оформлення роботи	8
	Разом	42

Орієнтовний перелік тем курсової роботи з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право (КР)»

1. Поняття МПрП та його місце в системі права.
2. Історія розвитку МПрП України.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



3. Принципи МПрП.
4. Поняття колізійного методу та його особливості.
5. Поняття матеріально-правового методу та його значення.
6. Джерела МПрП та МПрП України.
7. Загальна характеристика Закону України “Про міжнародне приватне право” від 23.06.2005 року.
8. Міжнародний договір як джерело МПрП України.
9. Міжнародний звичай як джерело МПрП.
10. Торговий звичай як джерело МПрП.
11. Правова доктрина як джерело МПрП.
12. Внутрішнє законодавство як джерело МПрП України.
13. Судова й арбітражна практика як джерело МПрП.
14. Правила Інкотермс.
15. Поняття колізійної норма, її структура та види.
16. Основні типи колізійних прив’язок.
17. Поняття та значення матеріально-правової норми у МПрП.
18. Місце колізійних норм у МПрП України.
19. Уніфікація норм МПрП. (Трансформація).
20. Значення уніфікації в МПрП.
21. Кодифікація норм МПрП в Україні та світовій практиці.
22. Суб’єкти МПрП.
23. Держава як суб’єкт МПрП.
24. Правовий статус іноземних юридичних осіб в Україні.
25. Правовий статус українських юридичних осіб за кордоном.
26. Правовий статус іноземних фізичних осіб та осіб без громадянства в Україні.
27. Правовий статус громадян України за кордоном.
28. Правовий статус міжнародних організацій (об’єднань).
29. Колізійні питання дієздатності іноземців у МПрП.
30. Кваліфікація норм МПрП.
31. Види, роль та значення міжнародних договорів при застосування іноземного права.
32. Основні способи вирішення питання кваліфікації.
33. Загальна характеристика правових режимів у МПрП.
34. Колізійні питання права власності у МПрП.
35. Види колізійних прив’язок у галузі спадкування.
36. Право власності іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні.
37. Право власності українських фізичних та юридичних осіб за кордоном.
38. Захист права власності та інших речових прав у МПрП.
39. Основні режими правового регулювання іноземних інвестицій.
40. Захист іноземних інвестицій у МПрП.
41. Захист прав інтелектуальної власності.
42. Форми правової охорони права інтелектуальної власності.
43. Міжнародні правові документи у сфері інтелектуальної власності.
44. Колізійні питання сімейного права у МПрП.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)



45. Укладення шлюбів українських громадян з іноземними громадянами за кордоном.
46. Розірвання шлюбу з іноземними громадянами в Україні.
47. Розірвання шлюбу з іноземним громадянином за кордоном.
48. Поняття і значення консульських шлюбів у МПрП.
49. Колізійні прив'язки, що використовуються у сімейному праві.
50. Колізійні прив'язки в правовідносинах між батьками та дітьми у МПрП.
51. Поняття і значення „кульгаючих” шлюбів у МПрП.
52. Договори України про правову допомогу в укладанні шлюбу.
53. Дійсність розірвання шлюбу, укладеного за кордоном. Гаазькі конвенції про розірвання шлюбів.
54. Колізійні питання спадкового права у МПрП.
55. Спадкування іноземними громадянами в Україні.
56. Спадкування українськими громадянами за кордоном.
57. Міжнародні договори та Конвенції як основне джерело з питань спадкування у МПрП.
58. Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту). Форма, зміст та порядок укладання контракту.
59. Правове положення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в МПрП.
60. Правове регулювання договору (контракту) міжнародної купівлі-продажу товарів.
61. Колізійні питання деліктних зобов'язань.
62. Заподіяння шкоди в Україні.
63. Заподіяння шкоди за кордоном.
64. Колізійні питання трудового права у МПрП.
65. Трудові права українських громадян за кордоном.
66. Трудові права іноземних громадян в Україні.
67. Захист прав фізичних та юридичних осіб за кордоном. Консульський статут України.
68. Поняття міжнародного цивільного процесу.
69. Загальна характеристика міжнародного цивільного процесу.
70. Розгляд конфліктів у судовому порядку. Визнання та зміст міжнародної підсудності. Пророгаційні угоди.
71. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
72. Арбітражні угоди.
73. Виконання в Україні рішень іноземних судів.
74. Порядок приведення до виконання іноземних арбітражних рішень. Екзекватура.

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни (за необхідності)

Сторінка курсу на платформі
Mentor (персональна навчальна
система)

На сайті НАУ розміщено навчальний курс
«Міжнародне приватне право (Курсова робота)», який
включає: практичні завдання, перелік рекомендованих
тем курсової роботи, рекомендовану література та
законодавство. <https://mentor.khai.edu>

Методи контролю

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



Поточний контроль:

опитування на практичних заняттях;
проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль:

підготовка та захист курсової роботи.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожної окремої теми навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять.

Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з підготовки, написання та захисту курсової роботи.

**Критерії оцінювання та розподіл балів,
які отримують студенти**

Досягненню ними належного рівня **компетентності**, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (кількісні критерії оцінювання).

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється в межах 100-бальної системи за наведеними нижче критеріями.

1. Чіткість визначення мети і завдань роботи.

Мета і завдання визначені чітко, коректно, згідно з предметом дослідження – 10 балів.

Мета і завдання визначені не досить чітко – 5 балів. Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не чітко, або не узгоджені з предметом дослідження – 0 балів.

2. Ступінь використання основних методів наукового пізнання під час виконання роботи.

Основні методи наукового пошуку (діалектичний, історичний системно функціональний, логічний, порівняльний) використані здобувачем вищої освіти під час підготовки курсової роботи повною мірою, про що свідчить і структура, і зміст роботи – 10 балів.

Основні методи наукового пошуку (діалектичний, історичний системно функціональний, логічний, порівняльний) використані здобувачем вищої освіти не повною мірою – 5 балів.

Під час підготовки курсової роботи не використано основних методів наукового пізнання, або використано не повною мірою, або спроба їх використання не дала належних результатів щодо змісту роботи – 0 балів.

3. Використання та аналіз наукової літератури щодо предмета дослідження.

В роботі використано досягнення класичної та обов'язково сучасної юридичної думки (останні 2–3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела – 10 балів.

В роботі використано наукові джерела, однак обмежено, або ж не використано основних загальновідомих праць, або не використано наукових праць вітчизняних фахівців,

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



або їх аналіз є поверховим – 5 балів.

В роботі не використано наукових праць, або вони не стосуються предмета дослідження, або відсутні праці останніх 2 – 3-х років, або вони використані у змісті без посилань на авторів (джерела) – 0 балів

4. Ступінь розкриття теми.

У роботі висвітлено всі, а також безпосередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; при цьому зачіпаються проблемні загальнотеоретичні питання, проводиться їх аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем – 20 балів.

У роботі належно висвітлено тільки основні проблемні питання, проводиться аналіз проблемних питань, але поверхово формулюються пропозиції щодо подолання таких проблем – 10 балів.

У роботі недостатньо висвітлено загальнотеоретичні питання щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверховий характер – 5 балів.

У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за змістом робота не відповідає структурі (плану) – 0 балів

5. Рівень одержаних результатів, обґрунтованість, теоретична цінність висновків і пропозицій.

Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, є самостійним здобутком здобувача вищої освіти – 10 балів.

Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, або не мають особливого теоретичного значення; або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних державноправових або інших інститутів тощо – 5 балів.

В роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи ненауковими, або не ґрунтуються на положеннях роботи (не впливають з її змісту) – 0 балів.

6. Якість оформлення роботи.

Оформлення всіх частин курсової роботи повністю відповідає встановленим вимогам (у т.ч., зокрема, оформлення посилань на джерела та списку літератури є коректними); текст роботи належно вичитано, викладено логічно та грамотно і стилістично правильно – 10 балів.

Оформлення курсової роботи у загальному відповідає вимогам, проте при цьому зустрічаються помилки чи некоректності – 5 балів.

Оформлення курсової роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел, котрі мають більш системний характер – 0 балів.

7. Дотримання календарного плану (регламенту) виконання роботи.

На всіх етапах виконання курсової роботи здобувач вищої освіти виконував завдання відповідно до оголошеного регламенту, погоджено з науковим керівником (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання); робота вчасно подана на кафедру у завершеному, готовому до захисту вигляді – 10 балів.

Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



виконання здобувач вищої освіти допускав певні відхилення від регламенту або не завжди погоджував свої дії з науковим керівником (діє для студентів денної та заочної форм навчання) – 5 балів.

Курсова робота подана на кафедру з істотними порушеннями встановленого плану – 0 балів.

8. Рівень знань щодо предмета дослідження та змісту курсової роботи, виявлений здобувачем вищої освіти під час її усного захисту.

Здобувач вищої освіти в процесі усного захисту дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми курсової роботи, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію – 20 балів.

Здобувач вищої освіти під час захисту виявляє належний рівень знань щодо теми курсової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї курсової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює – 15 балів.

Здобувач вищої освіти під час захисту виявив належний рівень знань щодо теми курсової роботи та її змісту, відповіді на поставлені запитання дає, переважно, правильно, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує свою позицію чи інші положення роботи – 10 балів

Під час усного захисту курсової роботи здобувач вищої освіти допускає істотні помилки у відповідях, не зовсім добре орієнтується за змістом роботи – 5 балів.

Під час усного захисту здобувач вищої освіти неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання – 0 балів.

Невідповідність змісту роботи її темі, або істотні порушення вимог щодо оформлення, або неявка на усний захист унеможливають позитивне оцінювання курсової роботи взагалі. У разі неявки здобувача вищої освіти на усний захист попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється «0» балів.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку 20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)



навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 3 заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні курсової роботи до захисту допускаються роботи, які містять не менше 70 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

Методичне забезпечення

1. Робоча програма «Міжнародне приватне право (КР)» для здобувачів вищої освіти, спеціальності 081 – «Право», перший рівень вищої освіти: денна форма.
2. Електронний ресурс ХАІ 081-Право: <https://education.khai.edu/program/081-1-40>

14. Рекомендована література

Базова

1. Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. К.: Центр учбової літератури, 2019. 164 с.
2. Міжнародне приватне право: навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій: Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
3. Трудове право в державах Європи: Підручник / С. В. Венедіктов, Г. О. Спіцина. Київ: Ніка-Центр, 2017. 184с.
4. Конспект лекцій з міжнародного приватного права / за ред. Нестерцова-Собакарь О. В. ДДУВС. Дніпро, 2016. 210 с.
5. Порівняльна характеристика правового регулювання праці в Україні та країнах Європейського Союзу: Монографія / Г.О. Спіцина. К.: Ніка-Центр, 2016. 304с.
6. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320с.
7. Фединак Г.С. Фединак Л.С. Міжнародне приватне право. Підручник. К.: Алерта, 2017. 504с.
8. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С. Довгерта і В. І. Кисилія. К.: Алерта, 2012. 376 с.
9. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисилія. К.: Алерта, 2013. 400 с.
10. Фединак Г.С., Фединак Л.С. Міжнародне приватне право: Підручник. 4-е вид., переробл. і допов. К.: Атіка, 2009. 500 с.
11. Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х.: Право, 2015. 320с.
12. Чубарев В.Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. К.: Атіка, 2008. 608 с.
13. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / За ред. доктора юридичних наук, проф. А. Довгерта. Х.: ТОВ «Одісей», 2008. 352с.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



14. Очерки международного частного права / Под ред. проф. А. Довггерта. Х.: ООО «Одиссей», 2007. 816 с.

15. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. К.: Центр учбової літератури, 2010. 316 с.

16. Міжнародне приватне право у схемах та визначеннях / Под ред. В. О. Мирошніченко. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 152 с.

17. Спіцина Г. О. Право іноземних працівників на працю // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди "Право". Випуск 19. Харків, 2012.

18. Спіцина Г. О. Конституційно-правові гарантії трудових прав іноземців та осіб без громадянства в Україні // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія Право. Випуск 20, Частина II, Том 1. Ужгород, 2012.

19. Спіцина Г. О. Зміст права на працю іноземних працівників в умовах ринкової економіки // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія Право. Випуск 21, Частина I, Том 2. Ужгород, 2013.

20. Спіцина Г. О. Сучасні тенденції застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія юридичні науки. Випуск 2. Том 2. Херсон, 2014.

21. Спіцина Г. О. Теоретичні підходи до систематизації законодавства про працю України в умовах ринкової економіки // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 66. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014.

22. Спіцина Г. О. Теоретичні напрями імплементації трудових норм Європейського Союзу в законодавство про працю України // Альманах права. Ціннісно-правові засади сучасних інтеграційних процесів в Україні. Випуск 6. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. 608 с. с. 516-521.

23. Спіцина Г. О. Окремі негативні тенденції правового регулювання праці в країнах Європейського Союзу. Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 69 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К.: Вид-во «Юридична думка», 2015. с. 294-306.

24. Spitsyna H. To the role of acts of the International labour organization in regulating labor relations in the European Union / H. Spitsyna // International Scientific Journal EURO-AMERICAN SCIENTIFIC COOPERATION: research articles / Responsible editors: Tonkyh S., Pryhodko N., Mintz A. Hamilton, Canada: «Accent Graphics Communications», 2015. Volume 10.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст.141.

2. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11.04.1980 р. // Зібрання чинних міжнародних договорів України: Офіційне видання. Том 1: 1990-1991 рр. К.: Видавничий Дім «ІнЮре», 2001.

3. Конвенція СНД про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993 р. // Офіційний вісник України. 2005. № 44. Ст. 2824.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



4. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.
5. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540.
6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377.
7. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
8. Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2002. №№ 21-22. Ст. 135.
9. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст. 144.
10. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 47. Ст. 349.
11. Цивільний процесуальний кодекс України // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004. № 40-41. 42. Ст. 492.
12. Господарський процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
13. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.
14. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80.
15. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст. 198.
16. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24.05.1993 р. // Офіційний вісник України. 2006. № 47. Ст. 3169.
17. ІНКОТЕРМС. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010 р.) // Урядовий кур'єр від 10.04.2002 р. № 68.

Міжнародні акти

1. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів від 05.10.1961р. // Офіційний вісник України. 2003. № 46. Ст. 2419.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про юрисдикційні імунітети держав та їх власності ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 02.12.2004 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_e50.
3. Конвенція про статус біженців ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 28.07.1951 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_011.
4. Гаазька конвенція про колізію законів, які стосуються форми заповітів 1961 р. // Офіційний вісник України. 2009. № 101. Ст. 3501.
5. Конвенція ООН з питань цивільного процесу 1954 р. // Офіційний вісник України. 2005. № 4. Ст. 264.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



6. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах від 15.11.1965 р. // Офіційний вісник України. 2004. № 31. Ст. 2124.
7. Конвенція про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах від 18.03.1970 р. // Офіційний вісник України. 2005. № 44. Ст. 2821.
8. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. // Ведомости Верховного Совета УССР. 1963. № 8.
9. Конвенція про визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. (Нью-Йорк) // Ведомости Верховного Совета СССР. 1960. № 46. Ст. 421.
10. Сеульська конвенція об утворенні Многостороннього агентства по гарантованню інвестицій 1985 г. // Международное частное право: Сб. нормат. док. М.: Манускрипт, 1994.
11. Женевська конвенція про договір міжнародного перевезення вантажів 1956 р. (КДПВ) // Офіційний вісник України. 2006. № 34. Ст. 2415.
12. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. // Офіційний вісник України. 2004. № 40. Ст. 2667.
13. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 40. Ст. 364.
14. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 29. Ст. 137.
15. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 16. Ст. 146.
16. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5. Ст. 44.
17. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів), затверджене наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № 201 від 06.09.2001 р. // Офіційний вісник України. 2001. № 39. Ст. 1784.
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положень про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій» від 07.08.1996 р. № 928 // Урядовий кур'єр. 1996. 03 жовтня.
19. Про Консульський статут України Президент України; Указ, Статут від 02.04.1994 № 127/94 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/127/94>.
20. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів, Міжнародна торговельна палата; Правила, Міжнародний документ від 01.01.1994 № 500 [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_003.
21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України » від 15.02.2012 р. № 150 // Офіційний вісник України. 2012. № 17. Ст. 612.
22. Роз'яснення Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій» від 31.05.2002 р. // Вісник господарського судочинства. 2002. № 3.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



23. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України» № 12 від 24.12.1999 р. // Вісник Верховного Суду України. 2000. № 1.

Допоміжна

1. Кисіль В.І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації. 2-ге допов. і переробл. вид. К.: Україна, 2005. 480 с.

2. Колісник Т.В. Міжнародні угоди у системі міжнародного приватного права // Вісник університету внутрішніх справ. 2000. Випуск 11. С. 244-249.

3. Борисова А.Н. Определение обратной отсылки и отсылки к праву третьего государства как особого правового института международного частного права // Международное публичное и частное право. 2009. № 6.

4. Толстых В.Л. Публичный порядок и правовая несовместимость // Журнал международного частного права. 2003. № 1-2.

5. Фединак Г.С. Правосуб'єктність транснаціональних корпорацій у час глобалізацій них процесів (аспекти міжнародного права та міжнародного приватного права): Монографія. К.: Атіка, 2007. 200 с.

6. Фединак Г. Деякі питання структурного та функціонального співвідношення міжнародного публічного, міжнародного приватного та європейського права: початок ХХІ століття // Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. Вип. 9. Л.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2000. С. 82-90.

7. Фединак Г. Міжнародне приватне право України: деякі актуальні теоретичні та практичні аспекти розвитку // Право України. 2002. № 11. С. 141-143.

8. Фединак Г. Уніфікація норм як спосіб досягнення гармонізації у міжнародному приватному праві // Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом. Матеріали науково-практичної конференції: жовтень, 1998 р. Інститут законодавства Верховної Ради України. К., 1998. – С. 334-337.

9. Фединак Г. Уніфікація звичаєвих норм міжнародного приватного права на зламі ХХ-ХХІ століть // Вісник Львівського національного університету. Серія міжнародні відносини. Л.: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. Вип. 3. С. 87-96.

10. Фединак Г. Межі здійснення правосуб'єктності юридичними особами України за кордоном (приватноправовий аспект) // Право України. 2003. № 12.

11. Галенская Л. Н. Понятие взаимности // Журнал международного частного права. 2005. №3.

12. Галенская Л. Н. Действие общих принципов международного права в сфере международного частного права // Журнал международного частного права. 1996. № 1-2.

13. Довгерт А. С. Международное частное право Украины: итоги развития за 12 лет независимости // Суспільство. Держава. Право. – 2003. – Вип. 3. – С. 11-21.

14. Довгерт А. С. Гармонізація цивільного (приватного) права в Європі // Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом. Матеріали науково-практичної конференції: жовтень, 1998 р. Інститут законодавства Верховної Ради України. К., 1998. С. 237-240.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



15. Ануфриева Л. П. Закон о международном частном праве Украины: взгляд через призму современных тенденций в развитии МЧП // Журнал международного частного права. 2007. № 4.
16. Бахин С. В. Lex mercatoria и унификация международного частного права // Журнал международного частного права. 1999. № 4.
17. Ерпылева Н. Ю. Субъекты международного частного права // Международное публичное и частное право. 2002. № 2.
18. Семисорова К. Н. Основные концепции относительно регулирования правосубъектности физических лиц в международном частном праве // Международное публичное и частное право. 2007. № 2.
19. Суворов Л. Л. Проблема отделения личного статуса юридического лица от его государственной принадлежности в современном международном частном праве // Журнал международного частного права. 1995. № 3.
20. Нешатаева Т. Н. Межправительственная организация как субъект международного частного права // Журнал международного частного права. 1993, 1994. №2, № 3.
21. Фединяк Л.С. Підсудність та юрисдикційний імунітет держави, її органів та представників. Л.: Світ, 1998. – 24 с.
22. Фединяк Л. Нормативні акти України та її потреби щодо регулювання питань юрисдикційного імунітету держави та її органів // Право України. 1999. № 2. С. 108-109.
23. Ківалова Т. Питання права власності в міжнародно-правових договорах України // Право України. 2000. № 7.
24. Харченко Г. Особливості права власності в різних правових системах // Право України. 2006. – № 12.
25. Шупінська О. Становлення інституту права власності в міжнародному приватному праві // Право України. 2006. – № 7.
26. Шупінська О. Колізійне регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві деяких країн Європейського Союзу // Право України. 2007. № 12.
27. Присяжнюк Т., Мірошник О. Захист права власності у Європейському правовому просторі. // Право України. 2001. № 8.
28. Щербина М. Защита частной собственности в международном праве // Журнал международного частного права. 1999. № 2.
29. Щербина М. В. К вопросу о компенсациях при национализации собственности иностранцев // Журнал международного частного права. 1998. № 1-2.
30. Щербина М. Аккредитив в международных расчетах: некоторые вопросы теории и практики // Журнал международного частного права. 1996. № 1-2.
31. Лисица В.Н. Иностранный элемент в международных инвестиционных отношениях // Международное публичное и частное право. 2008. № 3.
32. Комарова Т.Л., Полевая Е.В. Правовые режимы иностранных инвестиций // Международное публичное и частное право. 2008. № 3.
33. Фолсом Р.Х., Гордон М.В. Спаногл Дж.А. Міжнародні торгові угоди: Стислий виклад / Пер. з англ. – Будапешт: COLPI; Харків: Око, 1997. 400 с.
34. Правовые основы внешнеэкономической деятельности. Учебное пособие. 2-е издание / А.А. Попов. – Харьков, Киев: Бурун и К, КНТ, 2008. 384с.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



35. Винокурова Л. Господарсько-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: деякі проблеми // Право України. 2005. № 10.
36. Мілаш В. Договірна правосуб'єктність сторін зовнішньоекономічного договору // Право України. 2004. № 6.
37. Король В. Визначення зобов'язального статуту зовнішньоторгових та інвестиційних договорів у міжнародному приватному праві України та Китаю // Право України. 2004. № 4.
38. Богун В. Правові аспекти здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні // Право України. 1998. № 4.
39. Мусин В. А. Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров 1980 г. и некоторые вопросы гражданского и международного частного права // Журнал международного частного права. 1993. № 1.
40. Манукян М. А. Четыре подхода к определению права, подлежащего применению к деликтным обязательствам Международное публичное и частное право. 2009. № 5.
41. Федияк Г. Шкода як умова відповідальності за делікти в міжнародному приватному праві та вітчизняному цивільному законодавстві // Право України. 1994. № 11-12. С. 37-40.
42. Федияк Г. Вирішення проблеми «конфлікту кваліфікацій» в деліктних зобов'язаннях з іноземним елементом // Правова політика в українській соборній суверенній державі. Доповіді та тези повідомлень наукової конференції. (Львів, 26-27 жовтня 1992 р.). Вип. 1. К., 1994. С. 82-83.
43. Федияк Г. С. Принцип lex loci delicti та його застосування для регламентації деліктних зобов'язаннях з «іноземним елементом» // Проблеми державотворення в Україні. Вісник Львівського університету. Серія: юридична. Вип. 31. Львів: Світ, 1994. С. 97-98.
44. Банковский А. В. Деликтные обязательства в международном частном праве // Современное право. 2001. № 7.
45. Банковский А. В. Об автономии воли сторон при выборе статута деликтного обязательства // Государство и право. 2002. № 3.
46. Садиков О. Н. Правовое регулирование международных перевозок. М.: Юрид. Лит., 1981.
47. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Спадкове право. Теорія та практика. Навчальний посібник. К.: Атіка, 2002.
48. Абраменков М. С. Предварительный коллизионный вопрос в регулировании международных наследственных отношений // Журнал международного частного права. 2008. №2.
49. Малая Т. Н. Некоторые вопросы наследования по завещанию в международном частном праве // Журнал международного частного права. 2004. № 2.
50. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. К.: УМК ВО, 1992.
51. Толстых В.Л. Коллизионное регулирование трудовых отношений // Трудовое право. 2003. – № 4.
52. Дей М. Реалізація трудових прав працівниками-мігрантами в Україні: деякі проблеми // Право України. 2006. № 8.
53. Міжнародний цивільний процес України: Навчальний посібник. Практикум / За заг. ред. д.ю.н. С.Я. Фурси. К.: КНТ, 2010. 328 с.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



54. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: МАУП, 2004. 312 с.
55. Фединяк Л. Визнання іноземних судових рішень на території України: окремі питання // Право України. 2000. № 7.
56. Кузь О., Обідіна І. Визнання і виконання рішень іноземних судів та арбітражі // Право України. 2001. № 9.
57. Литвинский Д.В. Взаимость в области признания и исполнения решений судов иностранных государств // Журнал международного частного права. 2002. № 2-3.
58. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство / Під заг. ред. Побірченка І.Г. К.: Ін Юре, 2007. 584 с.
59. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж: Навч. посіб. К.: Істина, 2002. 304 с.
60. Притика Ю. Деякі аспекти поняття міжнародного комерційного арбітражу і його застосування // Право України. 1995. № 11.
61. Притика Ю. Межі контролю за рішеннями Міжнародного комерційного арбітражу // Право України. 1997. № 10.
62. Винокурова Л. Визначення застереження про третейське судочинство в угодах // Право України. 2000. № 11.
63. Кисельова Т. Підвідомчість Міжнародному комерційному арбітражу спорів за участю держави // Право України. 2006. № 8.
64. Гуменюк В. Правові аспекти діяльності міжнародного комерційного арбітражу // Право України. 2008. № 4.
65. Гуменюк В. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу при розгляді зовнішньоторгових спорів за договірною підсудністю // Право України. 2008. № 8.
66. Поляков Ю.В. Рассмотрение споров из международных коммерческих договоров в международном коммерческом арбитраже // Международное публичное и частное право. 2009. №1.
67. Скворцов А.Ю. К вопросу об арбитрабельности международных коммерческих споров // Журнал международного частного права. 2008. № 3.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. Режим доступу: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
2. Єдиний державний реєстр судових рішень. Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. Режим доступу: URL: <https://minjust.gov.ua/ua>
4. Офіційний веб-сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Режим доступу: URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Конституційного суду України. Режим доступу: URL: <http://www.ccu.gov.ua>
6. Урядовий портал. Режим доступу: URL: <http://www.kmu.gov.ua>
7. Офіс Генерального прокурора України. Режим доступу: URL: <http://www.gp.gov.ua>
8. Офіційний веб-сайт Вищої ради правосуддя. Режим доступу: URL: <http://www.vru.gov.ua>

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**



9. Український портал практики Європейського суду з прав людини. Режим доступу:
URL: <http://eurocourt.in.ua>

10. Офіс Ради Європи в Україні. Містить український переклад угод та конвенцій, які уклалися Радою Європи. Містить посилання на європейські бази даних. Режим доступу:
URL: <http://www.coe.kiev.ua>

11. Офіційний веб-сайт Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine). [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: <http://www.iccwbo.org/>

12. Офіційний веб-сайт ЮНСІТРАЛ [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу:
URL: <http://www.uncitral.org/uncitral/ru/index.html>

13. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

14. Офіційний веб-сайт МКАС при Торгово-промисловій палаті України [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: URL: <http://www.ucci.org.ua/arb/icac/ru/icac.html>